Tarmo Tüür
Juhatuse esimees
Eestimaa Looduse Fond
tarmo@elfond.ee

Teie 10.03.2017 nr 3/27
Meie 15.06.2017

VASTUSKIRI

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamine

Täname Teid esitatud kommentaaride eest Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruandele (Teie kiri nr 3/27 10.03.2017).

Esitame käesolevaga Teile vastuse kirjas püstitatud teema osas.

Peamiselt puudutab Teie kiri nahkhiirtega seotud aspekte. Juhime Teie tähelepanu asjaolule, et 2008.a. viidi tuulepargi arendusaladel Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja Keskkonnainstituudi eksperdi Aivar Leito juhtimisel läbi lindude ja käsitiivaliste uuring (KMH aruande Lisa 11). Käsitiivaliste osas välitöid ei teostatud ning mõjude hindamise aluseks oli L. Lutsari ekspertarvamus. Mööname, et väliuuringute teostamine oleks andnud täiendavat informatsiooni nahkhiirte rände kohta tuulepargi arendusaladel. Samas leiame, et antud ekspertarvamus on piisav mõju hindamiseks, kuna täiendavalt saab kasutada analoogiat linnustikuga.

Projekti mõjualal, mis on üksnes mereala, ei saa esineda nahkhiirte suvekolooniaid (sigimis- ja puhkekolooniaid) ega talvitumiskolooniaid. Ainus võimalik nahkhiirte esinemisviis on kevad- ja sügisrände ajal avamerel. Uuringus toodud käsitiivaliste eksperthinnangu alusel võib tuulepark avaldada mõju nahkhiirte rändekoridorile Eesti ja Soome vahel. Eesti käsitiivaliste populatsioonidele antud projekt olulist mõju tõenäoliselt ei avalda.

Nahkhiirte suremusmäär tuuleparkides on lähedane lindude omale (Hötker et al. 2006), mistõttu on võimalik rakendada analoogia printsiipi. Ainus oluline erinevus lindudest on nahkhiirte barostressi ja –traumade esinemine turbiinide töötamisel pöörlevate labade läheduses (Baerwald et al. 2008). Samuti tuleb arvestada, et tuuliku masti kõrguse suurenedes nahkhiirte kokkupõrkeoht ja suremus suurenevad oluliselt, samal ajal kui lindude puhul on seos suhteliselt nõrk (Hötker et al. 2006, Barclay et al. 2007).

Lauri Lutsar teostas nahkhiirte uuringu Kõpu poolsaare lääneosas ja seda ümbritseval merel 2011. aasta juulis ja augustis. Antud uuringus leiti, et mere kohal rannikust eemal kuni 1,5 km kaugusel vaadeldi põhja-nahkhiiri sagedusega kuni 1 möödalend tunnis. Mere kohal rannikust 1,5 km kaugusel

vaadeldi väikeseid lendlasi (Myotis), kuid täpsemalt jäi liik kindlaks tegemata. Tõenäoline mere kohal lendaja on pargi-nahkhiir. Vaadeldi veelendlaste toitumist Kalana lahe kohal.

Pargi-nahkhiire kiiruseks rändel on hinnatud umbes 5,6 m/s (Baagøe, 1987). Keskmine tuulekiirus tuulepargi alal on üle 9 m/s ja tuulikud alustavad tööd tuulekiirusega umbes 5 m/s. Arvesse võttes nahkhiirte rändekiirust, siis toimub ränne ilmselt suhteliselt vaikse ilmaga mil tuulikud ei tööta või töötavad aeglastel pööretel, mille puhul oht nahkhiirtele on väike. Tugevama tuule korral mil tuulikud töötavad täispööretel saab ränne toimuda vaid soodsa tuule korral (allatuult). Antud asjaolu ilmselt vähendab oluliselt nahkhiirte hukkumise tõenäosust.

Täiendame KMH aruannet käsitiivaliste osas antud uuringu põhjal. Arendustegevus on väheolulise negatiivse keskkonnamõjuga Eesti ja Soome vahel rändavatele nahkhiirtele. Mõju ja vajalikud leevendusmeetmed on analoogsed linnustikuga.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt\

Hendrik Puhkim	Georg Martin	Siim Paist
KMH juhtekspert	KMH koordinaator	Arendusjuht/ volitatud esindaja
Skepast&Puhkim OÜ	TÜ Eesti mereinstituut	Nelja Energia AS

Hendrik.Puhkim@skpk.ee